Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0504U000250

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-05-2004

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дементьєв Вячеслав Валентинович

2. Dementiev Vyacheslav Valentinovich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.01.01

Назва наукової спеціальності: Економічна теорія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-04-2004

Спеціальність за освітою: 0102

Місце роботи здобувача: Донецький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070826

Місцезнаходження: 85300, Україна, м. Покровськ, пл. Шибанкова, 2

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 11.051.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: 21021, м.Вінниця, вул. 600-річчя, 21

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.04.01

Тема дисертації:

1. Влада в системі економічних відносин

2. Power in the System of Economic Relations

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження: процеси здійснення та розподілу влади, що відбуваються в системі економічних відносин. Мета дослідження: вирішення актуальної наукової проблеми щодо визначення приро-ди, сутності й форм влади в системі економічних відносин, особли-востей функціонування влади в умовах ринкової трансформації в Україні, а також розробка теоретичних засад та практичних пропо-зицій щодо вибору стратегії удосконалення політики в галузі соц-іального контролю над розподілом економічної влади. Методи дослідження: діалектична логіка, абстрактно-логічний та істо-ричний методи дослідження, системний підхід. Результати: визна-чено місце й роль концепцій влади в історії економічної думки; виконано методологічне обґрунтування включення проблеми влади до предмету економічного аналізу; визначено сутність економічної влади і на цій основі здійснено виділення владного аспекту еко-номічних відносин; проаналізовано структуру й основні елементи відносин влади: суб'єкт і об'єкт влади, ресурси влади, мотивація до здійснення влади; визначено вплив влади на витрати, мотивацію та зміст поведінки економічних агентів; виділено інститути еко-номічної влади й надано ґрунтовні характеристики владної

структу-ри в системі економічних відносин; розглянуто економіку як систе-му влади, тобто як систему взаємодій між асиметричними еко-номічними агентами; сформульовано теоретичні основи аналізу ефективності системи економічної влади; досліджено співвідно-шення влади та інститутів щодо впливу на економічну поведінку; розроблено модель поведінки учасників підприємства в системі економічної влади; проаналізовано стан економічної влади в перехідній економіці й визначено особливості її впливу на моти-вацію економічної поведінки; розроблено концепцію ефективного порядку влади в економічній системі; обґрунтовано необхідність соціального контролю над розподілом економічної влади і розроб-лено методи його запровадження у суспільстві. Новизна: вперше розроблено: визначення природи влади як аспекту економічних відносин та доведено, що підґрунтям владиє асиметрія в розподілі ресурсів між агентами економічної системи; концепцію ренти влади як різниці між кількістю витрат, необхідних для присвоєння блага, які суб'єкт влади вимушений був би нести за умови її відсутності і кількістю витрат, необхідних для досягнення цієї мети за умови наявності влади; концепція впливу влади на умови, зміст і результа-ти економічного вибору, а також на функціонування економічної системи: структуру розподілу доходів, розподіл контролю над ре-сурсами, цілі і напрямки руху економічної системи, характер роз-поділу витрат і доходів у суспільстві; теоретичну модель еко-номічної влади як взаємодії (трансакції) двостороннього примусу, де кожна із сторін має певні владостворюючі ресурси і тому висту-пає одночасно і об'єктом, і суб'єктом влади; концепція подвійної природи економічних інститутів: як засобу зменшення невизначе-ності і як засобу влади одних економічних агентів над іншими; концепція економічної системи як системи владних відносин, що характеризується такими основними параметрами, як розподіл вла-ди, ієрархія влади та рівновага влади; критерії суспільної ефектив-ності системи влади та доведено, що організація системи влади, яка відповідає цим критеріям, характеризується як "суспільно-необхідний порядок" влади; запропоновано застосування порівня-льно-інституціонального підходу до аналізу ефективності системи влади; обґрунтовано положення, що порушення суспільно-необхідного порядку влади, тобто виникнення її "надмірності" або "недостатності" провокує деформацію мотивів, змісту й результатів економічної поведінки, виникнення розриву між індивідуальними функціями корисності і соціально-продуктивними формами діяль-ності. Дістали подальшого розвитку: концепція підприємства як системи відносин влади між власниками активів (акціонерами), менеджментом і трудовим колективом; показано, що організація влади на підприємстві впливає на розподіл доходів, результати виробництва, економічну політику підприємства; теоретична мо-дель функціонування перехідної економіки як системи неефектив-ної влади; доведено, що деформація системи влади породжує дефо-рмацію форм доходів і умов їх одержання; методологічні засади політики у галузі контролю над розподілом економічної влади; визначено основні напрямки та методи здійснення соціального контролю над розподілом економічної влади. Область використан-тання: республіканська

2. Object of research: realization processes and distribution of power, taking place in system of economic relations. Purpose of research: decision of actual scientific problem on determination of nature, essence and power forms in system of economic relations, power functioning particular features in conditions of market transformation in Ukraine, and also elaboration of theoretical bases and practical suggestions on politics improvement strategy choosing in field of social control over distribution of economic power. Methods of research: dialectical logic, research methods abstractly-logical and historic, system approach. Results: place and power conceptions role in history of economic thought is defined; methodological power problem inclusion grounds to article of economic analysis is performed; essence of economic power and on this basis realizable apportionment of imperious aspect of economic relations is defined; structure and basic elements of power relations: subject and power object, power resources, motivation to realization of power is analysed; dominance of power on expenditures, motivation and mainte-nance of conduct of economic agents is defined; institutions of economic power and represented sound descriptions of imperious structure in sys-tem of economic relations are picked out; economy as chain of com-mand, that is as interaction system between asymmetric economic agents is considered; theoretical chain efficiency analysis bases of economic command is formulated; power correlation and institutes to influence on economic conduct is explored; enterprise participants conduct model in chain of economic command is worked

up; fortune of economic power in transitional economy and definite to particular feature of her influence on motivation of economic conduct is analysed; conception of effective power order in economic system is worked up; necessity of social control over distribution of economic power and worked up methods of his in-culcation in society is grounded. Novelty: for the first time worked up: determination of power nature as aspect of economic relations and proved that asymmetry is power subsoil in allocation of resources be-tween agents of economic system; power rent conception as difference between quantity of expenditures, necessary for blessing appropriation, which power subject will be forced to carry under condition of its ab-sence and quantity of expenditures, necessary for achievement of this aim under condition of power presence; power dominance conception on conditions, maintenance and results of economic choosing, and also on functioning of economic system: incomes distribution structure, distri-bution of control over resources, aim and direction of functioning of economic system, expenditures distribution nature and incomes in soci-ety; theoretical model of economic power how interactions (transactions) of two-sided compulsion, where each of sides has the certain power-creating resources and due to this comes forward at the same time and by object, and power subject; conception of doubled nature of economic institutions: as vagueness reduction means and as power funds of one economic agents over other; conception of economic system as systems of imperious relations, describing by such basic parameters, as distribu-tion of power, power hierarchy and power equilibrium; criteria of public chain efficiency of command is offered and proved, that chain organiza-tion of command, meeting the criteria, describes as "publicly-necessary power order"; application of comparatively-institutional approach to chain efficiency analysis of command; notion, that violation of publicly-necessary power order, that is origin its "excessiveness " or "insuffi-ciency" provokes reasons deformation, maintenance and results of eco-nomic conduct, origin of break between individual utility functions and socially-productive forms of activity is grounded. Got further develop-ment: enterprise conception as power relations systems between active voices (by shareholders) owners, management and labor collective; shown, that power organization on enterprise affects distribution of in-comes, production results, economic enterprise policy; theoretical func-tioning model of transitional economy as chain of uneffective command; proved, that chain deformation of command to generate incomes forms deformation and conditions of their receipt; methodological politics bases in control field over distribution of economic power; are definite basic directions and realization methods of social control over distribu-tion of economic power. Field of use: republican.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семенов Анатолій Григорович

2. Semenov Anatoliy Grigorievich

Кваліфікація: д.е.н., 08.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Батура Олександр Васильович
2. Батура Олександр Васильович

Кваліфікація: д.е.н., 08.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриценко Андрій Андрійович
2. Гриценко Андрій Андрійович

Кваліфікація: д.е.н., 08.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малий Іван Йосипович
2. Малий Іван Йосипович

Кваліфікація: д.е.н., 08.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Лисенко Юрій Григорович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Лисенко Юрій Григорович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Т.А.